

Broj: 05-02-1-1260-9/23
Sarajevo, 24. 8. 2023. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
- Zastupnički dom -
- Dom naroda -
Trg Bosne i Hercegovine 1
71 000 Sarajevo

PRIMLJENO:	25-08-2023		
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01,02	02-1	1062	23

B

PREDMET: Prijedlog zakona o organizaciji tržišta vina u Bosni i Hercegovini,
dostavlja se

Poštovani,

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 10. izvanrednoj sjednici, održanoj 24. 8. 2023. godine, usvojilo je Prijedlog zakona o organizaciji tržišta vina u Bosni i Hercegovini, te zaključilo da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po žurnom zakonodavnom postupku.

U opredjeljenju da razmatranje i usvajanje navedenog zakona predloži po žurnom postupku, Vijeće ministara BiH je uvažilo navode iznijete u dopisu Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, broj: 12-03-02-3390-26/23 od 24. 8. 2023. godine, a čiji primjerak dostavljamo u priritku.

U vezi s navedenim, u priritku dostavljamo Prijedlog zakona o organizaciji tržišta vina u Bosni i Hercegovini, na tri jezika i dva pisma u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini kao i elektroničku verziju Prijedloga zakona sa svim priložima.

Istodobno dostavljamo obrazloženje Prijedloga zakona kao i navedeni dopis Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH o razlozima donošenja istog po žurnom postupku, sukladno poslovničkim odredbama oba doma Parlamentarne skupštine BiH, izvješće o provedenim konzultacijama, izjavu sukladnu Pravilima za konzultacije u izradi pravnih propisa, Obrazac 1. i 2a. u skladu s Jedinstvenim pravilima za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine, Zbirno izjašnjenje na mišljenja na Prijedlog zakona kao i pribavljena mišljenja nadležnih institucija: Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH, Ministarstva financija i trezora BiH, Ministarstva pravde BiH, Direkcije za europske integracije Vijeća ministara BiH, Agencije za zaštitu osobnih podataka u BiH, te mišljenja entitetskih nadležnih ministarstava i Brčko distrikta.

S poštovanjem,

Privitak: kao u tekstu

Dostavljeno:

- naslovu
- Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
- a/a

GENERALNI TAJNIK
VIJEĆA MINISTARA BiH
mr. Robert Vidović

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FOREIGN TRADE AND
ECONOMIC RELATIONS

Број: 12-03-02-3390- 26 /23
Сарајево, 24. 08. 2023. године

BOSNA I HERCEGOVINA
VJEĆE MINISTARA
SARAJEVO

PRIMLJENO: 24-08-2023			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
05	02-1	1260-7	23

САВЈЕТ МИНИСТАРА БИХ
ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАРИЈАТ
И/Р ГЕНЕРАЛНОГ СЕКРЕТАРА САВЈЕТА МИНИСТАРА БИХ
Господин Роберт Видовић

Предмет: **Нацрт закона о организацији тржишта вина у Босни и Херцеговини, приједлог законодавног поступка, доставља се**

Поштовани,

Обзиром да је Нацрт закона о организацији тржишта вина у Босни и Херцеговини предмет разматрања од стране Савјета министара БиХ предлажемо Савјету министара да исти буде упућен Парламентарној скупштини БиХ на разматрање по хитном законодавном поступку, а све у складу са чланом 133. Пословника Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ („Службени гласник БиХ“, бр. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19, 26/20 и 53/22) и члана 124. Пословника Дома народа Парламентарне скупштине БиХ („Службени гласник БиХ“, бр. 58/14, 88/15, 96/15, 53/16).

Усвајање поменутог закона по хитној процедури је од посебне важности због поступања у складу са задатим роковима Европске комисије према БиХ да се до новембра 2024. године усклади законодавство у области винарства и виноградарства са ЕУ стандардима. У случају неусвајања овог закона у што краћем року, те по истеку утврђених рокова Европске комисије, произвођачи вина из БиХ неће бити у могућности извозити квалитетна вина у земље ЕУ, што ће изазвати несагледиве штете за ову грану привреде.

С поштовањем,

Достављамо:
-Наслову
-А/а

МИНИСТАР

Стапа Кошарац

Na osnovu čl. III. 1. b) i IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na _____ sjednici Predstavničkog doma, održanoj _____ 2023. godine, i na _____ sjednici Doma naroda, održanoj _____ 2023. godine, usvojila je

ZAKON O ORGANIZACIJI TRŽIŠTA VINA U BOSNI I HERCEGOVINI

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet Zakona)

- (1) Ovim zakonom utvrđuju se principi organizacije tržišta vina u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: BiH), odnosno odredbe o: proizvodnji grožđa i vina potrebne za organizaciju tržišta vina; oznakama porijekla, oznakama geografskog porijekla i tradicionalnim izrazima u sektoru vinarstva; označavanju, prezentaciji i reklamiranju proizvoda sektora vinarstva; stavljanju proizvoda sektora vinarstva na tržište; nadzoru i kontrolama proizvodnih potencijala i tržišta proizvoda sektora vinarstva te tržišno relevantne odredbe o organskim vinima, aromatiziranim vinskim proizvodima i voćnim vinima.
- (2) Ovim zakonom se preuzimaju odredbe: Uredbe (EU) br. 1308/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća od 17. decembra 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju van snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 sa svim izmjenama i dopunama zaključno s Uredbom (EU) 2021/2117 Evropskog parlamenta i Vijeća od 2. decembra 2021. godine.
Delegirane uredbe Komisije (EU) 2018/273 od 11. decembra 2017. o dopuni Uredbe (EU) br. 1308/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća u pogledu programa odobravanja sadnje vinove loze, registra vinograda, pratećih dokumenata i certificiranja, ulaznog i izlaznog registra, obaveznih izjava, obavještenja i objave informacija o kojima se obavještava te o dopuni Uredbe (EU) br. 1306/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća u pogledu odgovarajućih kontrola i kazni, o izmjeni uredbi Komisije (EZ) br. 555/2008, (EZ) br. 606/2009 i (EZ) br. 607/2009 i o stavljanju van snage Uredbe Komisije (EZ) br. 436/2009 i Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/560.
- (3) Navođenje odredbi uredbi iz stava (2) ovog člana vrši se isključivo u svrhu praćenja i informiranja o preuzimanju pravne stečevine EU u zakonodavstvo BiH.

Član 2. (Definicije)

- (1) Za potrebe ovog zakona određeni izrazi imaju sljedeća značenja:
 - a) „vinogradarski proizvodni potencijal u Bosni i Hercegovini“ je ukupna površina postojećih vinograda za proizvodnju vinskog grožđa u Bosni i Hercegovini;
 - b) „vinograd“ je kontinuirana zemljišna površina, zasađena vinovom lozom koja je namijenjena ili komercijalnoj proizvodnji proizvoda sektora vinarstva ili se, pod propisanim uslovima, koristi za eksperimentalnu ili rasadničku proizvodnju;
 - c) „vinogradar“ je fizičko ili pravno lice ili grupa fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, čije se imanje s jednim ili više vinograda nalazi na teritoriji Bosne i Hercegovine;
 - d) „proizvođač grožđa“ je fizičko ili pravno lice ili grupa fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, koji ubire grožđe s ciljem njegove prodaje drugim licima za proizvodnju proizvoda sektora vinarstva ili koji prerađuje ubrano grožđe u proizvode sektora

- vinarstva na svom posjedu ili koji ih u svoje ime daje na preradu drugim licima, sve s komercijalnim svrhom;
- e) „ampelotehničke operacije“ su operacije koje se tokom vegetacijske godine izvode na vinovoj lozi u cilju održavanja njene vitalnosti, poboljšanja rodnosti ili poboljšanja kvaliteta grožđa;
 - f) „sadnja“ je trajno zasađivanje vinove loze ili dijelova biljaka vinove loze, bilo kalemljenih ili ne, radi proizvodnje grožđa ili uspostavljanja loznog rasadnika;
 - g) „prekalemljivanje“ je kalemljenje na vinovoj lozi koja je već kalemljena;
 - h) „krčenje“ je potpuno uklanjanje svih čokota vinove loze s površine zasađene vinovom lozom;
 - i) „svježe grožđe“ su zreli ili blago prezreli plodovi vinove loze koji se koriste za proizvodnju vina, a koji se mogu muljati ili cijediti upotrebom uobičajene vinarijske opreme i u kojima se može odvijati spontana alkoholna fermentacija;
 - j) „groždani mošt“ znači sljedeće kategorije proizvoda: groždani mošt, djelimično fermentirani groždani mošt, djelimično fermentirani groždani mošt ekstrahiran iz prosušenog grožđa, koncentrirani groždani mošt i prečišćeni koncentrirani groždani mošt koji po svom značenju odgovaraju zahtjevima za ove proizvode utvrđenim u ovom zakonu ili u podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona;
 - k) „svježi groždani mošt s fermentacijom zaustavljenom dodavanjem alkohola“ je proizvod koji ima stvarnu alkoholnu jačinu ne manju od 12% vol. i ne veću od 15% vol. i koji je dobijen tako što je u nefermentirani mošt prirodne alkoholne jačine najmanje 8,5% vol. iz grožđa sorti vinove loze priznatih u skladu s ovim zakonom dodat bilo neutralni bilo alkohol vinskog porijekla, uključujući alkohol dobijen destilacijom prosušenog grožđa, čija stvarna alkoholna jačina nije manja od 96% vol. ili dodavanjem neprečišćenog destilata vina alkoholne jačine ne manje od 52% vol. i ne više od 80% vol.;
 - l) „groždani sok“ je nefermentirani ali fermentabilan tečni proizvod dobijen odgovarajućim tretmanima koji ga čine pogodnim za konzumiranje u stanju u kakvom je; može biti dobijen od svježeg grožđa ili od groždanog mošta ili rekonstituiranjem; ukoliko je dobijen rekonstituiranjem, za rekonstituciju se koristi koncentrirani groždani mošt ili koncentrirani groždani sok; dozvoljena stvarna alkoholna jačina groždanog soka je do 1% vol.;
 - m) „koncentrirani groždani sok“ je nekaramelizirani groždani sok dobijen djelimičnom dehidratacijom groždanog soka bilo kojim dozvoljenim postupcima, osim direktnog zagrijavanja, tako da refraktometrijski očitani sadržaj suhe materije pri temperaturi od 20°C nije manji od 50,9%; dozvoljena stvarna alkoholna jačina koncentriranog groždanog soka je do 1% vol.;
 - n) „vinski proizvodi“ su proizvodi navedeni u članu 3. stavu (1) tač. a) do p) ovog zakona;
 - o) „kuve“ (cuvée) je groždani mošt, vino ili smjesa mošta i/ili vina različitih karakteristika namijenjena za proizvodnju posebnih tipova pjenušavih vina;
 - p) „vino pojačano za destilaciju“ je proizvod koji: ima stvarnu alkoholnu jačinu ne manju od 18% vol. i ne veću od 24% vol. koji je dobijen isključivo dodavanjem neprečišćenog vinskog destilata stvarne alkoholne jačine ne veće od 86% vol. u vino bez neprevrelog šećera i u kojem sadržaj isparljivih kiselina nije veći od 1,5 g/l, izraženo kao sirćetna kiselina;
 - r) „vinski talog“ su ostaci koji se nakupljaju u vinskim sudovima s vinom nakon fermentacije, tokom čuvanja vina ili nakon dozvoljenih enoloških tretmana; ostaci dobijeni nakon filtriranja ili centrifugiranja vina; ostaci koji se nakupljaju u sudovima s čuvanim grožđanim moštom ili nakon dozvoljenih enoloških tretmana groždanog mošta ili ostaci nakon filtriranja ili centrifugiranja groždanog mošta;
 - s) „groždana komina“ su nefermentirani ili fermentirani ostaci nakon cijedenja svježeg grožđa ili izmuljanog svježeg grožđa;
 - t) „piket“ (piquette) je proizvod dobijen fermentacijom netretirane komine macerirane u vodi ili ispiranjem fermentirane komine vodom;
 - u) „nusproizvod“ je fermentirano izmuljano grožđe, groždana komina ili vinski talog nastao kao zaostatak u proizvodnji vina ili bilo kojoj drugoj preradi grožđa;
 - v) „proizvođač vina“ je fizičko ili pravno lice ili grupa fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, koji sam prerađuje svježe grožđe, groždani mošt ili

mlado vino u fermentaciji u vino ili mošt s komercijalnom svrhom ili daje da se ova prerada izvrši u njegovo ime;

- z) „prerađivač vina“ je fizičko ili pravno lice ili grupa fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, koji ili u čije ime se vrši prerada vina čiji rezultati mogu biti: vino, likersko vino, pjenušavo i polupjenušavo (biser) vino, gazirano pjenušavo i polupjenušavo (biser) vino, kvalitetno pjenušavo vino ili kvalitetno aromatično pjenušavo vino;
 - aa) „destiler“ je fizičko ili pravno lice ili grupa fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, koji proizvodi više od 20 litara apsolutnog alkohola godišnje iz vinskih nusproizvoda ili vina, s njihovim značenjem u smislu odredbi ovog zakona;
 - bb) „punjenje“ je stavljanje vina kao finalnog proizvoda s komercijalnom svrhom u pakovanja zapremine manje od 60 litara;
 - cc) „punitelj“ je fizičko ili pravno lice ili grupa fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, koji vrši punjenje vina ili daje da se punjenje izvrši u njegovo ime;
 - dd) „stavljanje na tržište“ je držanje ili izlaganje na prodaju, oglašavanje i nudenje na prodaju, isporuka ili bilo koji drugi način prodaje, kao i direktna prodaja krajnjim potrošačima;
 - ee) „trgovac“ je fizičko ili pravno lice ili grupa fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, osim trgovca u maloprodaji, koji drži vinske proizvode u komercijalne svrhe ili je uključen u trgovinu ovim proizvodima, a koji ih pri ovom može i puniti, ali ne i destilirati;
 - ff) „trgovac u maloprodaji“ je fizičko ili pravno lice ili grupa fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, čija poslovna aktivnost uključuje prodaju vina i mošta direktno potrošačima u malim količinama utvrđenim odredbama ovog zakona i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona, prema pravilima trgovine i distribucije, isključujući lica koja koriste skladišne vinske podrumne ili objekte za punjenje vina u velikim količinama i lica koja u trgovinskom prometu transportuju vina u rinfuzi;
 - gg) „vinska godina“ je period od 1. augusta tekuće do 31. jula naredne godine;
 - hh) „voćno vino“ je piće dobijeno potpunom ili djelimičnom alkoholnom fermentacijom soka ili pulpe od svježeg i za preradu u voćno vino pogodnog koštičavog, jezgrastog, jagodičastog, bobičastog ili ostalog voća, osim grožđa, i koje ima minimalnu prirodnu volumnu alkoholnu jačinu od 1,2 vol.;
 - ii) „aromatizirani vinski proizvodi“ podrazumijevaju: aromatizirana vina, aromatizirana pića na bazi vina i aromatizirane koktele od vina dobijene od proizvoda grožđa (isključujući: groždani mošt u fermentaciji dobijen od prosušenog grožđa, koncentrirani groždani mošt, prečišćeni koncentrirani groždani mošt, vino od prosušenog grožđa, vino od prezrelog grožđa i vinsko sirće) koji ispunjavaju odredbe za ove proizvode utvrđene ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona;
 - jj) „stvarna zapreminska alkoholna jačina“ je broj zapreminskih jedinica čistog alkohola koje se pri temperaturi od 20°C nalaze u 100 zapreminskih jedinica proizvoda;
 - kk) „potencijalna zapreminska alkoholna jačina“ je broj zapreminskih jedinica čistog alkohola pri 20°C koja bi mogla nastati potpunom fermentacijom šećera koji se nalazi u 100 zapreminskih jedinica proizvoda pri istoj temperaturi;
 - ll) „ukupna zapreminska alkoholna jačina“ je zbir stvarne i potencijalne volumne alkoholne jačine;
 - mm) „prirodna zapreminska alkoholna jačina“ je ukupna zapreminska alkoholna jačina proizvoda prije bilo kakvog pojačavanja; i
 - nn) „superanaliza“ je laboratorijska analiza koja se vrši na poseban zahtjev, uz stručno tumačenje i komentar rezultata analize.
- (2) Izrazi koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu u ovom zakonu bez diskriminacije se odnose i na muški i na ženski rod.

Član 3.

(Kategorije i definicije proizvoda sektora vinarstva)

- (1) Sektor vinarstva obuhvata sljedeće kategorije proizvoda s nazivima ovdje navedenim:
- a) vino;
 - b) mlado vino u fermentaciji;

- c) likersko vino;
 - d) pjenušavo vino;
 - e) kvalitetno pjenušavo vino;
 - f) kvalitetno aromatično pjenušavo vino;
 - g) gazirano pjenušavo vino;
 - h) polupjenušavo (biser) vino;
 - i) gazirano polupjenušavo (biser) vino;
 - j) groždani mošt;
 - k) groždani mošt u fermentaciji;
 - l) groždani mošt u fermentaciji ekstrahiran iz prosušenog grožđa;
 - m) koncentrirani groždani mošt;
 - n) prečišćeni koncentrirani groždani mošt;
 - o) vino od prosušenog grožđa;
 - p) vino od prezrelog grožđa; i
 - r) vinsko sirće.
- (2) Kategorije proizvoda iz stava (1) tač. a), d), e), f), g), h) i i) ovog člana mogu biti podvrgnute potpunoj ili djelimičnoj dealkoholizaciji nakon što u potpunosti postignu svoja svojstva utvrđena podzakonskim propisom iz stava (3) ovog člana.
- (3) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom definiira kategorije proizvoda sektora vinarstva navedene u stavu (1) ovog člana.

Član 4.
(Korištenje izraza „vino“)

Za potrebe odredbi ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona, izraz „vino“, ako drugačije nije posebno naglašeno, uključuje sljedeće kategorije proizvoda sektora vinarstva: vino, mlado vino u fermentaciji, likersko vino, pjenušavo vino, kvalitetno pjenušavo vino, kvalitetno aromatično pjenušavo vino, gazirano pjenušavo vino, polupjenušavo (biser) vino, gazirano polupjenušavo (biser) vino, vino od prosušenog grožđa i vino od prezrelog grožđa, pod uslovom da ovi izrazi u svojoj primjeni i značenju ispunjavaju zahtjeve utvrđene u članu 3. ovog zakona.

Član 5.
(Proizvodi sektora vinarstva)

Sektor vinarstva obuhvata sljedeće proizvode:

- a) groždani sok (uključujući groždani mošt), tarifna oznaka (u daljnjem tekstu: TO): 2009 61, 2009 69;
- b) ostali groždani mošt, osim groždanog mošta u fermentaciji ili s fermentacijom zaustavljenom bez dodavanja alkohola (TO brojevi: 2204 30 92, 2204 30 94, 2204 30 96 i 2204 30 98);
- c) vino od svježeg grožđa, uključujući vina pojačana alkoholom; groždani mošt, osim mošta iz tarifnog broja 2009, isključujući drugi groždani mošt iz TO podbrojeva 2204 30 92, 2204 30 94, 2204 30 96 i 2204 30 98 (TO broj: ex 2204);
- d) svježe grožđe, osim stonog grožđa (TO broj: 0806 10 90);
- e) vinsko sirće (TO brojevi: 2209 00 11, 2209 00 19);
- f) piket (TO broj: 2206 00 10);
- g) vinski talog (TO broj: 2307 00 11 i 2307 00 19);
- h) groždana komina (TO broj: 2308 00 11 i 2308 00 19); i
- i) drugo dealkoholizirano vino čija alkoholna jačina ne premašuje 0,5% vol. (TO broj: ex 2202 99 19).

Član 6.
(Nadležne institucije)

- (1) Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) usvaja podzakonske akte u vezi s ovim Zakonom i obavlja druge funkcije na način propisan važećim zakonskim odredbama.
- (2) Vijeće ministara BiH sve podzakonske akte iz stava (1) ovog člana donosi u saradnji i uz mišljenje nadležnih institucija entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, te u skladu sa Zakonom o upravi BiH, uz prethodno pribavljena mišljenja nadležnih organa uprave, stalnih tijela Vijeća ministara BiH i stručnih institucija i nakon provođenja postupka javnih konsultacija, ako je to značajno za definiranje određenih pitanja.
- (3) Ministarstvo je nadležno za donošenje akata u skladu sa odredbama ovog zakona i podzakonskih akata iz st. (1) i (2) ovog člana. Ministarstvo obavlja poslove u vezi sa zastupanjem Bosne i Hercegovine u pitanjima sektora vinarstva prema međunarodnim tijelima, sve u skladu sa svojim nadležnostima i u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.
- (4) Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske, Odjeljenje za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, nadležna kantonalna ministarstva i jedinice lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: nadležne institucije) ovlašteni su za provođenje odredbi ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona u okvirima svojih nadležnosti.
- (5) Inspeksijski nadzor nad provođenjem odredbi ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona vrše inspeksijska tijela, u skladu s njihovim nadležnostima utvrđenim posebnim propisima o inspekcijama i u skladu s relevantnim odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona.
- (6) Analitičke, stručne i administrativne poslove za vinogradarstvo i vinarstvo, utvrđene ovim zakonom i na osnovu podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona, obavljaju ovlaštene organizacije.
- (7) Ministarstvo propisuje analitičke, stručne i administrativne poslove i uslove u pogledu stručnih, prostornih i tehničkih kvalifikacija i druge uslove za obavljanje zadataka ovlaštenih organizacija.

DIO DRUGI - ODREDBE O PROIZVODNJI I TRŽIŠTU

POGLAVLJE I. PROIZVODNJA

Odjeljak A - Proizvodnja grožđa

Član 7.
(Proizvodnja grožđa)

Proizvodnja grožđa uključuje sve agrotehničke i ampelotehničke operacije u vinogradu, uključujući berbu grožđa.

Član 8.
(Područja za proizvodnju grožđa)

- (1) Prema prirodnim uslovima, područja za uzgoj vinove loze geografski se dijele na vinogradarske klimatske zone i vinogradarsko-geografske jedinice.
- (2) Vinogradarska klimatska zona je područje s vinogradarskom proizvodnjom u kojem vladaju slični klimatski uslovi i za koje se ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona propisuju posebne enološke prakse. Vinogradarske klimatske zone su: A, B, C I, C II. i C III.
- (3) Vinogradarsko-geografske jedinice u Bosni i Hercegovini su:

- a) vinogradarske regije;
 - b) vinogradarske podregije;
 - c) vinogorja; i
 - d) vinogradarski lokaliteti.
- (4) Vinogradarska regija je najveća vinogradarsko-geografska jedinica koja predstavlja geografsko područje sa sličnim klimatskim i pedološkim uslovima koji, zajedno s agrobiološkim faktorima, utiču na osnovna kvalitativna svojstva grožđa, groždanog mošta i vina proizvedenih na tom području.
 - (5) Vinogradarska podregija je manja vinogradarsko-geografska jedinica u okvirima vinogradarske regije sa sličnim klimatskim i pedološkim uslovima, sličnim sortimentom vinove loze i drugim agrobiološkim faktorima koji omogućavaju proizvodnju grožđa, groždanog mošta i vina s obilježjima specifičnim za podregiju.
 - (6) Vinogorje je osnovna vinogradarsko-geografska jedinica u okviru podregije ili regije koja predstavlja uže područje s vrlo ujednačenim klimatskim i pedološkim uslovima, ujednačenim sortimentom vinove loze i drugim agrobiološkim faktorima koji omogućavaju proizvodnju grožđa, groždanog mošta i vina sa svojstvima karakterističnim za vinogorje.
 - (7) Vinogradarski lokalitet je geografski ograničen dio vinogorja sa izrazito povoljnim klimatskim i pedološkim uslovima, uključujući i uslove nadmorske visine, ekspozicije terena i specifičnog sortimenta vinove loze, koji omogućavaju proizvodnju grožđa, mošta i vina koja se po svom kvalitetu razlikuju od vina proizvedenih u drugim dijelovima istog vinogorja.
 - (8) Vinogradarska oaza je površinom malo geografski ograničeno vinogradarsko područje s povoljnim i ujednačenim klimatskim i pedološkim uslovima, uključujući i uslove nadmorske visine, ekspozicije terena i specifičnog sortimenta vinove loze, koji omogućavaju proizvodnju grožđa, mošta i vina koji po svojim karakteristikama odgovaraju grožđu, moštu i vinu proizvedenim u najbližem vinogorju, ali koje se direktno ne graniči s ovim vinogorjem.
 - (9) Vijeće ministara BiH donosi poseban podzakonski propis o demarkaciji vinogradarsko-geografskih jedinica u Bosni i Hercegovini navedenih u st. (4), (5) i (6) ovog člana, s njihovim jedinstvenim nazivima, uslovima za imenovanje i demarkaciju vinogradarsko-geografskih jedinica manjih od vinogorja ili izvan vinogradarsko-geografskih jedinica navedenih u st. (4), (5) i (6) ovog člana i drugim okvirnim elementima za uređenje proizvodnje vinskog grožđa u njima.
 - (10) Utvrđivanje granica vinogradarsko-geografskih jedinica navedenih u st. (4), (5) i (6) ovog člana i posljedično donošenje pravilnika navedenog u stavu (9) ovog člana mora biti izvršeno u skladu s jedinstvenom metodologijom primijenjenom u stručnoj studiji o rejonizaciji vinogradarstva u Bosni i Hercegovini, izrađenoj u skladu s međunarodno prihvaćenim standardima i ekspertizom.
 - (11) Vinogradarski lokalitet unutar vinogorja naveden u stavu (7) ovog člana i vinogradarsku oazu navedenu u stavu (8) ovog člana mogu predložiti i definirati podnositelji zahtjeva za zaštitu oznake porijekla, u skladu sa odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona. Na bazi podnesene dokumentacije, Ministarstvo razmatra, odobrava ili odbacuje prijedlog za uspostavljanje vinogradarskog lokaliteta ili vinogradarske oaze. Ukoliko su odobreni, vinogradarski lokalitet ili oaza moraju biti jedinstveno imenovani, demarkirani i okarakterizirani kroz dopune pravilnika navedenog u stavu (9) ovog člana.

Član 9.

(Historijski vinogradarski položaj)

- (1) Historijski vinogradarski položaj je vinograd s posebnim historijskim i pejzažnim vrijednostima i koji se kao takav upisuje u Vinogradarsko-vinarski registar.
- (2) Na osnovu zahtjeva za zaštitu historijskog vinogradarskog položaja, koji sadrži i mišljenje Ministarstva nadležnog za kulturno-historijsku baštinu, nadležna institucija entiteta ili Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ili od nje ovlaštena uprava ili tijelo nadležno za vođenje Vinogradarsko-vinarskog registra navedenog u članu 51. ovog zakona u registru posebno razgraničava i vodi vinograd naveden u stavu (1) ovog člana.
- (3) Nadležne institucije iz člana 6. stava (4) ovog zakona, svaka za svoju teritoriju, donosi poseban propis s detaljnim odredbama o promociji i zaštiti historijskih vinogradarskih položaja.

Član 10.
(Sorte vinove loze)

- (1) U Bosni i Hercegovini se proizvodi navedeni u članu 3. stavu (1) ovog zakona mogu proizvoditi samo od grožđa sorti vinove loze koje se kao priznate vode u skladu s odredbama stava (2) ovog člana.
- (2) Vijeće ministara BiH donosi i, po potrebi, ažurira poseban propis s Listom priznatih vinskih sorti vinove loze u Bosni i Hercegovini.
- (3) Do donošenja propisa navedenog u stavu (2) ovog člana, u Bosni i Hercegovini se mogu gajiti vinske sorte vinove loze koje se nalaze na Sortnoj listi Bosne i Hercegovine.
- (4) Kao priznate u Bosni i Hercegovini mogu se voditi samo sorte vinove loze koje ispunjavaju sljedeće uslove:
 - a) sorta pripada vrsti *Vitis vinifera* L. ili je nastala ukrštanjem između vrste *Vitis vinifera* L. i drugih vrsta roda *Vitis*; i
 - b) sorta nije jedna od sljedećih: Noah, Othello, Isabelle, Jacquez, Clinton i Herbemont.
- (5) Kada se sorta vinove loze izbriše s liste navedene u stavu (2) ovog člana, ona se mora iskrčiti u roku od 15 godina od godine njenog brisanja s Liste priznatih sorti.
- (6) Izuzetno, sadnja, presađivanje ili kalemljenje sorti koje nisu na Listi priznatih sorti navedenoj u stavu (2) ovog člana može se odobriti za naučne, istraživačke i eksperimentalne svrhe. Ovo svojim propisima uređuju nadležne institucije iz člana 6. stava (4) ovog zakona.
- (7) Površine zasadene vinskim sortama vinove loze s namjenom proizvodnje vina u suprotnosti s odredbama st. (2), (3) i (4) ovog člana moraju se iskrčiti. Međutim, obavezi krčenja ne podliježu površine vinograda iz kojih se proizvedeno grožđe koristi isključivo za proizvodnju vina koje se konzumira samo u domaćinstvu proizvođača. Obavezi krčenja ne podliježu ni površine zasadene sortama vinove loze u suprotnosti s odredbama st. (2), (3) i (4) ovog člana s kojih se grožđe ne koristi za proizvodnju vina, nego u druge svrhe.
- (8) Proizvodi dobijeni od grožđa sorti vinove loze s Liste priznatih sorti navedene u ovom članu, ali koji ne ispunjavaju uslove za svrstavanje u jednu od kategorija proizvoda navedenih u članu 3. stavu (1) ovog zakona, mogu se koristiti samo za potrošnju u domaćinstvu proizvođača, za proizvodnju vinskog sirćeta ili za destilaciju.

Odjeljak B - Proizvodnja mošta i vina

Član 11.
(Proizvodnja mošta i vina)

Proizvodnja mošta i vina uključuje transport i preuzimanje grožđa, preradu grožđa, tehnološke procese u proizvodnji mošta i vina, zaključno sa skladištenjem.

Član 12.
(Nazivi, definicije i prodajni opisi proizvoda sektora vinarstva)

- (1) Na proizvode sektora vinarstva primjenjuju se nazivi, definicije i prodajni opisi u skladu s odredbama člana 3. ovog zakona.
- (2) Nazivi, definicije i prodajni opisi proizvoda sektora vinarstva mogu se u Bosni i Hercegovini koristiti samo kod stavljanja na tržište proizvoda koji odgovaraju zahtjevima za svakog od njih utvrđenim u članu 3. ovog zakona.
- (3) Svaka zabuna s proizvodima koji odgovaraju odredbama člana 3. ovog zakona se mora izbjegavati.
- (4) Vijeće ministara BiH, po potrebi, donosi podzakonske propise u vezi s daljnjim klasifikacijama i modifikacijama, izuzecima ili odstupanjima od definicija i naziva i prodajnih opisa iz člana 3. ovog zakona. Ove klasifikacije i moguće modifikacije, izuzeci ili odstupanja moraju biti striktno ograničeni na potvrđene potrebe proizašle iz potrošačkih zahtjeva, tehničkog napretka ili proizvođačkih inovacija.

Član 13.
(Enološke prakse)

- (1) U proizvodnji i čuvanju proizvoda navedenih u članu 3. stav (1) ovog zakona mogu biti korištene samo enološke prakse dozvoljene odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona.
- (2) Odredbe stava (1) ovog člana ne odnose se na:
 - a) groždani sok i koncentrirani groždani sok; i
 - b) groždani mošt i koncentrirani groždani mošt namijenjen za proizvodnju groždanog soka.
- (3) Dozvoljeni enološki postupci mogu se koristiti samo za osiguranje potrebnih uslova za vinifikaciju, adekvatno čuvanje i potrebnu finalizaciju proizvoda.
- (4) Proizvodi navedeni u članu 3. stavu (1) ovog zakona ne mogu se staviti na tržište u Bosni i Hercegovini ako:
 - a) su podvrgnuti enološkim praksama koje nisu odobrene ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona;
 - b) ne odgovaraju zahtjevima odredbi u pogledu pojačavanja, te povećanja ili smanjenja kiselosti; ili
 - c) su proizvedeni u suprotnosti s odredbama člana 14. ovog zakona.
- (5) Proizvodi sektora vinarstva koji su proizvedeni u suprotnosti s odredbama stava (4) ovog člana ne mogu se staviti na tržište i moraju biti uništeni. Izuzetno, nadležne institucije iz člana 6. stava (4) ovog zakona na zahtjev vlasnika proizvoda, mogu odobriti upotrebu nekih od ovih proizvoda za destiliranje, proizvodnju vinskog sirćeta ili za industrijske svrhe, u skladu s odredbama propisa iz stava (6) ovog člana.
- (6) S ciljem osiguranja pravilnog postupanja s proizvodima sektora vinarstva koji se ne mogu staviti na tržište, nadležne institucije iz člana 6. stava (4) ovog zakona donose podzakonski propis s odredbama o pravilima i procedurama navedenim u stavu (5) ovog člana, u vezi s povlačenjem s tržišta ili uništavanjem proizvoda sektora vinarstva koji ne ispunjavaju zahtjeve u pogledu dozvoljenih enoloških praksi, uključujući i karakterizaciju proizvoda koji se mogu uputiti na destiliranje, proizvodnju sirćeta ili za industrijske potrebe.
- (7) Vijeće ministara BiH donosi podzakonski propis o enološkim praksama i sredstvima kojima se reguliraju:
 - a) supstance ili njihovi sastojci čija je upotreba dozvoljena u proizvodnji, uključujući količinska ograničenja, čistoću i identifikaciju supstanci;
 - b) dozvoljene enološke prakse;
 - c) kupaži groždanog mošta i vina, uključujući potrebne definicije i ograničenja kod miješanja;
 - d) ograničenja u pogledu upotrebe određenih supstanci i enoloških praksi;
 - e) opći uslovi procedura za službeno odobravanje pojačavanja i povećanja i smanjenja kiselosti;
 - f) opći uslovi o čuvanju, prometu, odlaganju i upotrebi proizvoda koji nisu u skladu s odredbama ovog zakona o enološkim praksama i njegovim odredbama o nazivima, definicijama i prodajnim opisima; i
 - g) ostale opće odredbe u vezi s primjenom enoloških praksi i sredstava.
- (8) Kod odobravanja enoloških praksi propisom iz stava (7) ovog člana, Vijeće ministara BiH će:
 - a) imati u vidu enološke prakse koje je preporučila i objavila Međunarodna organizacija za vinogradarstvo i vinarstvo (*Organisation Internationale de la Vigne et du Vin*), (u daljnjem tekstu: OIV), kao i rezultate eksperimenata s još neodobrenim enološkim praksama;
 - b) imati u vidu potrebu zaštite zdravlja ljudi;
 - c) imati u vidu moguće rizike od dovođenja potrošača u zabludu u pogledu njihove uobičajene percepcije o sektorskim proizvodima, uzimajući u obzir dostupnost i pouzdanost informacija u sredstvima informiranja kojima bi se ovakvi rizici isključili;
 - d) odobriti postupke i sredstva koja omogućavaju očuvanje prirodnih suštinskih karakteristika vinskih proizvoda i koja ne dovode do znatnih promjena njihovog sastava;
 - e) osigurati minimalno prihvatljivi nivo zaštite okoliša; i
 - f) postupati u skladu s općim pravilima i ograničenjima o pojačavanju, povećanju kiselosti i smanjenju kiselosti utvrđenim ovim zakonom.

Član 14.
(Opće zabrane)

- (1) Nije dozvoljeno dodavanje vode u proizvod, osim u situacijama kada je to zbog prirode konkretne enološke prakse neizbježno.
- (2) Nije dozvoljeno dodavanje alkohola u proizvod, osim u postupcima dobivanja svježeg groždanog mošta u kojem je fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola, u proizvodnji likerskih vina, pjenušavih vina, polupjenušavih (biser) vina i vina alkoholno pojačanih za destilaciju.
- (3) Vino alkoholno pojačano za destilaciju može se upotrijebiti samo za destilaciju.
- (4) Svježi groždani mošt u kojem je fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola ne može se koristiti u proizvodnji proizvoda pod TO brojevima 2204 10, 2204 21 i 2204 29. Ovo ne dovodi u pitanje moguće strože odredbe koje nadležne institucije iz člana 6. stava (4) ovog zakona mogu utvrditi na svojim područjima kod spravljanja proizvoda koji ne spadaju u okvire TO brojeva 2204 10, 2204 21 i 2204 29.
- (5) Groždani sok i koncentrirani groždani sok ne smiju se prerađivati u vino niti dodavati u vino. Ovi proizvodi se na teritoriji Bosne i Hercegovine ne smiju podvrgavati alkoholnoj fermentaciji.
- (6) Groždani mošt u fermentaciji izdvojen iz prosušenog grožđa može se staviti na tržište samo za proizvodnju likerskih vina i to samo u vinogradarskim područjima u kojima je njegova takva upotreba bila u primjeni najranije 1. januara 1985. godine i za proizvodnju vina od prezrelog grožđa.
- (7) Uvezeno svježe grožđe, groždani mošt, groždani mošt u fermentaciji, koncentrirani groždani mošt, prečišćeni koncentrirani groždani mošt, groždani mošt čija je fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola, groždani sok, koncentrirani groždani sok i vino ili smjese ovih proizvoda ne smiju se prerađivati i dodavati u proizvode navedene u članu 3. stavu (1) ovog zakona na teritoriji Bosne i Hercegovine.
- (8) Zabranjena je kupaža uvezenog vina s vinom proizvedenim u Bosni i Hercegovini i kupaža između uvezenih vina.
- (9) Zabranjena je prekomjerna upotreba pritiska kod cijedenja grožđa. Nadležne institucije iz člana 6. stava (4) ovog zakona utvrđuju minimalne koncentracije alkohola koje se moraju naći u komini i vinskog talogu, imajući u vidu lokalne i tehničke uslove.
- (10) Ukupna zapreminska alkoholna jačina nusproizvoda navedenih u stavu (9) ovog člana koju utvrđuju nadležne institucije iz člana 6. stava (4) ovog zakona ne može biti manja od 5% u odnosu na ukupnu volumnu alkoholnu jačinu vina.
- (11) Od komine i vinskog taloga se mogu proizvoditi samo alkohol, jaka alkoholna pića i piket (piquette).
- (12) Cijedenje vinskog taloga i ponovna fermentacija komine zabranjeni su u bilo koje svrhe, osim destilacije ili proizvodnje piketa. Filtriranje i centrifugiranje vinskog taloga ne smatraju se cijedenjem, ukoliko su proizvodi nastali cijedenjem ispravni i ispunjavaju uslove za stavljanje na tržište.
- (13) Piket (piquette) može se koristiti samo za destilaciju ili konzumiranje u domaćinstvu proizvođača.
- (14) Nadležne institucije iz člana 6. stava (4) ovog zakona svojim propisima utvrđuju način odlaganja nusproizvoda, pri čemu ovi propisi mogu zahtijevati odlaganje nusproizvoda samo u destilerije.
- (15) Vještačke supstance, osim onih koje su posebno odobrene kao enološka sredstva, ne mogu se koristiti u proizvodnji mošta i vina niti im se mogu dodavati. Ovako proizvedeni mošt i vina smatraju se falsificiranim i moraju se uništiti.

Član 15.
(Posebna pravila za određene enološke prakse)

- (1) S ciljem očuvanja bitnih karakteristika vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla te pjenušavih i likerskih vina, nadležne institucije iz člana 6. stava (4) ovog zakona mogu za proizvodnju vina utvrditi pravila strožija od onih koja su utvrđena ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona, uključujući ograničenja ili zabrane određenih enoloških praksi.
- (2) Dozvoljena je eksperimentalna primjena neodobrenih enoloških praksi.
- (3) Nadležne institucije iz člana 6. stava (4) ovog zakona svojim propisima reguliraju eksperimentalnu primjenu neodobrenih enoloških praksi, kao i uslove za čuvanje, promet i upotrebu proizvoda dobijenih eksperimentalnom primjenom neodobrenih enoloških praksi.

Član 16.

(Pokvarena i vina s manom)

- (1) Na tržište se ne smije staviti vino koje je značajno promijenjeno usljed:
 - a) mikrobioloških uticaja (pokvareno vino); i/ili
 - b) hemijskih ili fizičko-hemijskih procesa ili usvajanja stranih supstanci kojima su bitno ugrožena organoleptička svojstva vina (vino s manom).
- (2) Izuzetno, prije stavljanja na tržište, vino navedeno u stavu (1) ovog člana može se miješati s drugim vinom s ciljem njegove popravke. Vino dobijeno ovakvim miješanjem može se staviti na tržište samo ako ispunjava uslove propisane ovim zakonom i podzakonskim propisima.

Član 17.

(Destilacija)

- (1) Destiler koji prerađuje nusproizvode sektora vinarstva i vino mora biti upisan u Vinogradarsko-vinarski registar naveden u članu 51. ovog zakona i voditi evidencije o proizvodnji i kvalitetu destilata, plasmanu destilata na tržište i ulazima nusproizvoda i vina kao sirovina za destilaciju.
- (2) Nadležne institucije iz člana 6. stava (4) ovog zakona posebnim podzakonskim propisom utvrđuju pravila o prijemu nusproizvoda i vina za destilaciju i otpremi destilata te informacije koje u svojim registrima vodi destilerija.

POGLAVLJE II. OZNAKE PORIJEKLA, OZNAKE GEOGRAFSKOG PORIJEKLA I TRADICIONALNI IZRAZI

Odjeljak A - Opće odredbe ovog poglavlja

Član 18.

(Obuhvat i izuzeci)

- (1) Odredbe o oznakama porijekla, oznakama geografskog porijekla i tradicionalnim izrazima u ovom poglavlju odnose se na proizvode navedene u članu 3. stavu (1) tač. a), c), d), e), f), h), i), k), o) i p) ovog zakona.
- (2) Pravila utvrđena u ovom poglavlju ne primjenjuju se na proizvode navedene u članu 3. stavu (1) tač. a), d), e), f), h) i i) ovog zakona, ako su ti proizvodi bili podvrgnuti potpunoj dealkoholizaciji.

Član 19.

(Ciljevi)

Odredbe ovog poglavlja primjenjuju se s ciljem:

- a) zaštite legitimnih interesa potrošača i proizvođača;
- b) osiguranja nesmetanog funkcioniranja tržišta proizvoda navedenih u članu 18. stavu (1) ovog zakona; i
- c) promoviranja kvaliteta proizvoda navedenih u članu 18. stavu (1) ovog zakona.

Odjeljak B - Oznaka porijekla i oznaka geografskog porijekla

Član 20. (Definicije ovog odjeljka)

- (1) Za potrebe ovog odjeljka primjenjuju se sljedeće definicije:
- a) „oznaka porijekla“ je naziv, uključujući tradicionalno korišteni naziv, kojim se označava proizvod iz člana 3. stava (1) tač. a), c), d), e), f), h), i), k), o) i p) ovog zakona koji ispunjava sljedeće uslove:
 - 1) kvalitet i svojstva proizvoda u osnovi ili isključivo nastaju pod uticajem posebnih prirodnih i ljudskih faktora određenog geografskog područja;
 - 2) porijeklom je iz određenog mjesta, određene regije ili, u izuzetnim slučajevima, određene zemlje;
 - 3) grožđe od kojeg se proizvod dobija uzgojeno je isključivo na imenovanom geografskom području;
 - 4) proizvodnja se odvija na imenovanom geografskom području; i
 - 5) proizvod je dobijen od sorti vinove loze koje pripadaju vrsti *Vitis vinifera* L. ili su nastale ukrštanjem vrste *Vitis vinifera* L. s drugim vrstama roda *Vitis*;
 - b) „oznaka geografskog porijekla“ je naziv, uključujući tradicionalno korišten naziv, kojim se označava proizvod iz člana 3. stava (1) tač. a), c), d), e), f), h), i), k), o) i p) ovog zakona koji ispunjavaju sljedeće uslove:
 - 1) proizvod ima specifičan kvalitet, ugled ili druga obilježja koja se mogu pripisati njegovom geografskom porijeklu;
 - 2) proizvod potiče iz određenog mjesta, određene regije ili, u izuzetnim slučajevima, određene zemlje;
 - 3) najmanje 85% grožđa korištenog za njegovu proizvodnju potiče isključivo s tog geografskog područja;
 - 4) proizvodnja se odvija na imenovanom geografskom području; i
 - 5) proizvod se dobija od grožđa sorti vinove loze koje pripadaju vrsti *Vitis vinifera* L. ili su nastale ukrštanjem vrste *Vitis vinifera* L. i drugih vrsta iz roda *Vitis*.
- (2) Izuzetno od odredbi tačke a) alineje 4) i tačke b) alineje 4) stava (1) ovog člana i pod uslovom da to predviđa specifikacija proizvoda, proizvod sa zaštićenom oznakom porijekla ili oznakom geografskog porijekla može se proizvoditi i na bilo kojoj od sljedećih lokacija:
- a) na području koje je u neposrednoj blizini razgraničenog imenovanog područja;
 - b) na području koje se nalazi unutar iste ili susjedne administrativne jedinice, u skladu s propisima koji reguliraju administrativne jedinice; i
 - c) u slučaju prekogranične oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla ili gdje postoji sporazum o kontrolnim mjerama između Bosne i Hercegovine i susjedne zemlje, na području koje se nalazi u neposrednoj blizini imenovanog geografskog područja.
- (3) Određeni tradicionalno korišteni izrazi čine oznaku porijekla ili oznaku geografskog porijekla ako:
- a) označavaju vino;
 - b) odnose se na geografski naziv;
 - c) ispunjavaju uslove navedene u stavu (1) tački a), al. 1), 2), 3), 4) ovog člana; i
 - d) bile su podvrgnute postupku utvrđenom odredbama ovog odjeljka kojim oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla postaju zaštićene.
- (4) Proizvodnja kako je navedena u stavu (1) tački a) alineji 4) i tački b) alineji 4) ovog člana podrazumijeva sve operacije, od berbe grožđa do završetka procesa proizvodnje vina, izuzimajući berbu grožđa koje ne potiče iz imenovanog geografskog područja iz stava (1), tačke b) alineje 3), uz izuzeće bilo kojeg postproizvodnog procesa.
- (5) U svrhu primjene odredbe navedene u tački b) alineji 3) stava (1) ovog člana, maksimalni udio grožđa od 15% koji može poticati izvan imenovanog područja mora poticati iz Bosne i Hercegovine.

Član 21. (Zahtjev za zaštitu)

- (1) Zahtjevi za zaštitu naziva kao oznaka porijekla ili oznaka geografskog porijekla uključuju:
 - a) naziv čija se zaštita traži;
 - b) ime i adresu podnosioca zahtjeva;
 - c) specifikaciju proizvoda, kako je navedeno u stavu (3) ovog člana; i
 - d) jedinstveni dokument kao sažetak specifikacije proizvoda iz stava (3) ovog člana.
- (2) Specifikacija proizvoda navedena u stavu (3) treba da zainteresiranim stranama omogući uvid i provjere uslova proizvodnje koji se odnose na oznaku porijekla ili oznaku geografskog porijekla.
- (3) Specifikacija proizvoda mora sadržavati najmanje:
 - a) naziv čija se zaštita traži;
 - b) opis jednog ili više vina, koji sadrži:
 - 1) kod zahtjeva za zaštitu oznake porijekla, osnovne analitičke pokazatelje i organoleptička svojstva vina;
 - 2) kod zahtjeva za zaštitu oznake geografskog porijekla, glavne analitičke pokazatelje i procjenu ili naznake organoleptičkih svojstava vina;
 - c) gdje je primjenjivo, specifične enološke prakse koje se koriste u proizvodnji jednog ili više vina, kao i relevantna ograničenja;
 - d) razgraničenje konkretnog imenovanog geografskog područja;
 - e) maksimalne prinose grožđa po hektaru;
 - f) naziv sorte ili nazive sorti vinove loze od čijeg se grožđa dobija jedno ili više vina;
 - g) detalje i obrazloženja u vezi sa zahtjevima iz člana 20. stava (1) tačke a) alineje 1) ili tačke b) alineje 1) ovog zakona:
 - 1) u pogledu zaštićene oznake porijekla, povezanost između kvaliteta ili obilježja proizvoda i geografskog okruženja iz člana 20. stava (1) tačke a) alineje 1); pojedinosti koje se odnose na ljudske faktore tog geografskog okruženja mogu se, ako je to relevantno, ograničiti na opis upravljanja zemljištem, biljnim materijalom i pejzažima, uzgojnih praksi ili bilo kojeg drugog relevantnog ljudskog doprinosa održavanju prirodnih faktora geografskog okruženja iz ove tačke;
 - 2) u pogledu zaštićene oznake geografskog porijekla, povezanost određenog kvaliteta, ugleda ili drugog obilježja proizvoda i geografskog porijekla iz člana 20. stava (1) tačke b) alineje 1) ovog zakona;
 - h) primjenjive zahtjeve utvrđene ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona; i
 - i) naziv i adresu uprave ili tijela koje verificira usklađenost proizvodnje s odredbama specifikacije proizvoda i njegove specifične zadatke.
- (4) Specifikacija proizvoda može sadržavati opis doprinosa oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla održivom razvoju.
- (5) Ako se vino može djelimično dealkoholizirati, specifikacija proizvoda sadrži i opis djelimično dealkoholiziranog vina u skladu sa stavom (3), tačkom b) ovog člana *mutatis mutandis* i, prema potrebi, posebne enološke postupke koji se upotrebljavaju za proizvodnju djelimično dealkoholiziranog vina, kao i relevantna ograničenja u njegovoj proizvodnji.

Član 22.

(Podnosioci zahtjeva i procedure po podnesenim zahtjevima)

- (1) Procedure po osnovama zahtjeva za zaštitu oznaka porijekla ili oznaka geografskog porijekla za vina proizvedena u Bosni i Hercegovini provodi Ministarstvo.
- (2) Svaka zainteresirana grupa proizvođača ili, u izuzetnim i opravdanim slučajevima jedan proizvođač, može podnijeti zahtjev za zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla. Podnošenju zahtjeva se mogu pridružiti i druge zainteresirane strane.
- (3) Proizvođači mogu podnijeti zahtjev za zaštitu samo za vina koja oni proizvode.
- (4) U slučaju naziva kojim se označava prekogranični geografski prostor u susjedstvu Bosne i Hercegovine može se podnijeti i zajednički zahtjev za zaštitu u obje države.
- (5) Vijeće ministara BiH propisuje procedure zaštite oznaka porijekla ili oznaka geografskog porijekla za vina proizvedena u Bosni i Hercegovini.

Član 23.
(Homonimi)

- (1) Naziv za koji je podnesen zahtjev i koji je u potpunosti ili djelimično homoniman s nazivom koji je već registriran u skladu s ovim zakonom, registruje se uzimajući u obzir lokalno i tradicionalno korištenje i bilo kakvu opasnost od dovodenja potrošača u zabludu.
- (2) Homonimni naziv koji pogrešno upućuje potrošača da proizvod dolazi iz nekog drugog područja, čak i ako je takav naziv tačan u odnosu na stvarno područje ili mjesto porijekla dotičnih proizvoda, ne može biti zaštićen.
- (3) Registrirani homonimni naziv može se upotrebljavati samo ako u praksi postoji dovoljna razlika između homonima koji se štiti kasnije i naziva koji je već upisan u Registar zaštićenih oznaka iz člana 27. ovog zakona, uvažavajući potrebu da se prema proizvođačima postupa na nepristran i pravedan način i da se izbjegne dovodenje potrošača u zabludu.
- (4) Odredbe st. (1), (2) i (3) ovog člana primjenjuju se *mutatis mutandis* ako je naziv za koji se podnosi zahtjev u potpunosti ili djelimično homoniman s oznakom zaštićenom u okviru nacionalnog prava drugih država.
- (5) Ako naziv sorte vinove loze sadrži zaštićenu oznaku porijekla ili zaštićenu oznaku geografskog porijekla ili se sastoji od njih, taj naziv se ne može koristiti za označavanja poljoprivrednih proizvoda. Kako bi se uzeli u obzir postojeći načini označavanja, Vijeće ministara BiH je ovlašteno da donese podzakonske akte kojima se utvrđuju izuzeci od ovog pravila.
- (6) Zaštitom oznaka porijekla i oznaka geografskog porijekla proizvoda navedenih u članu 18. stavu (1) ovog zakona ne dovode se u pitanje zaštićene oznake geografskog porijekla koje se primjenjuju na jaka alkoholna pića.

Član 24.
(Dodatni razlozi za odbijanje zaštite)

- (1) Naziv koji je postao generički ne može se zaštititi kao oznaka porijekla ili oznaka geografskog porijekla. Za potrebe ovog odjeljka „naziv koji je postao generički“ znači naziv vina koji je, iako se odnosi na mjesto ili područje gdje je proizvod izvorno proizveden ili stavljen na tržište, postao uobičajeni naziv vina u Bosni i Hercegovini. Pri utvrđivanju da li je neki naziv postao generički ili nije, uzimaju se u obzir odgovarajući faktori, a posebno:
 - a) postojeća situacija u Bosni i Hercegovini, posebno u područjima potrošnje; i
 - b) relevantno pravo u Bosni i Hercegovini.
- (2) Naziv se ne može zaštititi kao oznaka porijekla ili oznaka geografskog porijekla ako bi, s obzirom na ugled i poznatost žiga, zaštita mogla dovesti potrošača u zabludu u vezi sa stvarnim identitetom vina.

Član 25.
(Odnosi sa žigovima)

- (1) Ako je oznaka porijekla ili oznaka geografskog porijekla registrirana prema odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona, registracija žiga čija bi upotreba bila u suprotnosti s članom 26. stavom (2) ovog zakona i koji se odnosi na proizvod iz jedne od kategorija navedenih u članu 3. stavu (1) ovog zakona, odbija se ako je zahtjev za registraciju žiga bio podnesen nakon datuma podnošenja Ministarstvu zahtjeva za registraciju, u vezi s oznakom porijekla ili oznakom geografskog porijekla.
- (2) Žigovi koji su registrirani u suprotnosti s odredbama stava (1) ovog člana se poništavaju.
- (3) Žig čija je upotreba u suprotnosti s odredbama člana 26. stava (2) ovog zakona, za koji je podnesen zahtjev, ili je registriran prije datuma na koji je zahtjev za zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla bio podnesen Ministarstvu, može se i dalje upotrebljavati i obnavljati bez obzira na zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla, pod uslovom da ne postoje osnove za poništavanje ili opoziv tog žiga prema odredbama propisa o žigovima u Bosni i

Hercegovini. U takvim slučajevima dopušta se upotreba oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla, kao i upotreba relevantnih žigova.

Član 26.

(Upotreba zaštićenih oznaka porijekla i zaštićenih oznaka geografskog porijekla)

- (1) Zaštićenu oznaku porijekla i zaštićenu oznaku geografskog porijekla može koristiti bilo koji subjekt koji na tržište stavlja vino proizvedeno u skladu s odgovarajućom specifikacijom proizvoda.
- (2) Zaštićena oznaka porijekla i zaštićena oznaka geografskog porijekla, kao i vino koje nosi zaštićeni naziv u skladu sa specifikacijom proizvoda zaštićeni su od:
 - a) bilo koje direktne ili indirektno komercijalne upotrebe tog zaštićenog naziva, uključujući upotrebu za proizvode koji se koriste kao sastojci:
 - 1) za uporedive proizvode koji nisu u skladu sa specifikacijom proizvoda zaštićenog naziva; ili
 - 2) ako se takvom upotrebom iskorištava, umanjuje ili narušava ugled oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla;
 - b) svake zloupotrebe, imitacije ili aludiranja, čak i ako je označeno pravo porijeklo proizvoda ili usluge ili ako je zaštićeni naziv preveden, transkribovan ili transliteriran ili ako su mu dodati izrazi kao što su: „stil“, „tip“, „metoda“, „kako se proizvodi u“, „imitacija“, „aroma“, „kao“ i slično, uključujući slučajeve kada se ti proizvodi upotrebljavaju kao sastojci;
 - c) bilo koje druge lažne oznake ili oznake koje dovode u zabludu u pogledu izvora, porijekla, prirode ili ključnih osobina proizvoda na unutrašnjoj ili vanjskoj ambalaži, na promotivnim materijalima ili dokumentima koji se odnose na određeni vinski proizvod, kao i pakovanje proizvoda u ambalažu koja stvara pogrešnu predstavu o njegovom porijeklu; i
 - d) bilo koju drugu praksu koja potrošača može dovesti u zabludu u pogledu pravog porijekla proizvoda.
- (3) Zaštićene oznake porijekla i zaštićene oznake geografskog porijekla u Bosni i Hercegovini ne mogu postati generički izrazi u smislu odredbi člana 24. stava (1) ovog zakona.
- (4) Zaštita iz stava (2) ovog člana primjenjuje se i u vezi s:
 - a) robom koja ulazi na carinsko područje Bosne i Hercegovine, a nije puštena u slobodan promet unutar njenog carinskog područja; i
 - b) robom koja se prodaje na daljinu, naprimjer, u okviru elektronske trgovine.
- (5) Za robu koja ulazi na carinsko područje Bosne i Hercegovine, a nije puštena u slobodan promet unutar njenog carinskog područja, grupa proizvođača ili bilo koji privredni subjekt koji ima pravo upotrebljavati zaštićenu oznaku porijekla ili zaštićenu oznaku geografskog porijekla ima pravo spriječiti sve treće strane da, u okviru trgovine, u Bosnu i Hercegovinu unesu robu koja na tom području nije puštena u slobodan promet, ako ta roba, uključujući ambalažu, dolazi iz drugih zemalja i bez odobrenja nosi zaštićenu oznaku porijekla ili zaštićenu oznaku geografskog porijekla.

Član 27.

(Registar zaštićenih oznaka porijekla i zaštićenih oznaka geografskog porijekla)

Ministarstvo uspostavlja i vodi elektronski Registar zaštićenih oznaka porijekla i zaštićenih oznaka geografskog porijekla koji treba biti dostupan javnosti.

Član 28.

(Izmjene specifikacije proizvoda)

- (1) Podnositelj zahtjeva koji ispunjava uslove utvrđene u članu 22. ovog zakona može podnijeti zahtjev za odobravanje izmjena specifikacija proizvoda sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla. Izmjene se posebno mogu odnositi na primjenu novih naučnih ili tehničkih saznanja ili kako bi se ponovno razgraničilo geografsko područje iz člana 21. stava (3)

tačke d) ovog zakona. Zahtjevi za izmjene specifikacije proizvoda moraju sadržavati opis izmjena i navedene razloge za tražene izmjene.

- (2) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom iz člana 31. stava (3) ovog zakona utvrđuje uslove, postupak i proceduru izmjene specifikacije proizvoda iz stava (1) ovog člana.

Član 29.
(Poništenje)

- (1) Ministarstvo može, na vlastitu inicijativu ili na obrazložen zahtjev nadležne institucije iz člana 6. stava (4) ovog zakona, druge zemlje ili fizičkog ili pravnog lica koje ima legitiman interes, donijeti akt kojim se poništava zaštita oznake porijekla ili zaštita oznake geografskog porijekla, ako nastupi jedna od sljedećih okolnosti ili više njih:
 - a) više nije garantirana usklađenost s odgovarajućom specifikacijom proizvoda;
 - b) najmanje sedam uzastopnih godina na tržište nije stavljen nijedan proizvod zaštićen oznakom porijekla ili oznakom geografskog porijekla;
 - c) podnositelj zahtjeva koji ispunjava uslove utvrđene u članu 22. ovog zakona izjavio je da više ne želi održavati zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla.
- (2) Poništavanje zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla navedeno u stavu (1) ovog člana stupa na snagu nakon provođenja odgovarajućih procedura utvrđenih u podzakonskom aktu iz člana 31. stava (6) ovog zakona.

Član 30.
(Naknade)

- (1) Ministarstvo naplaćuje naknade za pokriće svojih troškova u vezi sa zaštitom oznake porijekla ili oznakom geografskog porijekla, uključujući troškove u vezi s razmatranjem: zahtjeva za zaštitu, prigovora, zahtjeva za specifikacije proizvoda i zahtjeva za poništenje.
- (2) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine propisuje visinu naknade iz stava (1) ovog člana posebnim propisima.

Član 31.
(Provedbena ovlaštenja)

- (1) Kako bi se uzela u obzir posebna obilježja proizvodnje u razgraničenom geografskom području, Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje:
 - a) dodatne kriterije za razgraničenja geografskih područja; i
 - b) ograničenja i odstupanja koja se odnose na proizvodnju u razgraničenom geografskom području.
- (2) S ciljem osiguranja kvaliteta i sljedivosti, Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje uslove pod kojima specifikacija proizvoda može uključivati dodatne zahtjeve.
- (3) S ciljem zaštite legitimnih prava i interesa proizvođača i drugih subjekata u sektoru vinarstva, Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije utvrđuje:
 - a) vrste podnositelja zahtjeva za zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla;
 - b) uslove koji se moraju ispuniti u pogledu zahtjeva za zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla, kontrolu od strane Ministarstva, postupak za podnošenje prigovora i postupke za izmjenu, poništenje i konverziju zaštićenih oznaka porijekla ili zaštićenih oznaka geografskog porijekla;
 - c) uslove za podnošenje zahtjeva za prekograničnu zaštitu;
 - d) datum od kojeg je na snazi zaštita ili izmjena zaštite; i
 - e) uslove koji se odnose na izmjenu specifikacije proizvoda.
- (4) S ciljem osiguranja adekvatnog nivoa zaštite Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije uređuje ograničenja koja se odnose na zaštićenu oznaku.
- (5) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije uređuje:
 - a) informacije koje u specifikaciji proizvoda treba navesti o povezanosti karakteristika geografskog područja i karakteristika finalnog proizvoda;

- b) objavljivanje odluke o zaštiti ili odbijanju zaštite;
 - c) uspostavljanju Registra navedenog u članu 27. ovog zakona;
 - d) konverziju zaštićene oznake porijekla u zaštićenu oznaku geografskog porijekla; i
 - e) podnošenje zahtjeva za prekograničnu zaštitu.
- (6) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje procedure razmatranja zahtjeva za zaštitu i procedure za odobravanje izmjena, kao i procedure za podnošenje i rješavanje prigovora te zahtjeva za konverzije i poništavanje zaštite.

Odjeljak C - Tradicionalni izraz

Član 32. (Definicija tradicionalnog izraza)

„Tradicionalni izraz“ je izraz koji je u Bosni i Hercegovini tradicionalno korišten za proizvode navedene u članu 3. stavu (1) tač. a), c), d), e), f), h), i), k), o) i p) ovog zakona da bi se označilo:

- a) da proizvod ima zaštićenu oznaku porijekla ili zaštićenu oznaku geografskog porijekla u smislu odredbi ovog zakona; ili
- b) način proizvodnje ili metoda starenja ili kvalitet, boja, vrsta ili mjesto ili poseban događaj povezan s historijom proizvoda sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla.

Član 33. (Zaštita)

- (1) Tradicionalni izrazi štite se od nezakonitog korištenja.
- (2) Zaštićeni tradicionalni izraz može se koristiti samo za proizvod koji je proizveden u skladu s definicijom navedenom u članu 32. ovog zakona.
- (3) Tradicionalni izrazi zaštićeni su samo na jeziku i za kategorije proizvoda od grožđa, kako je navedeno u zahtjevu, protiv:
 - a) svake zloupotrebe zaštićenog izraza, uključujući situacije kada se oni koriste s izrazima kao što su: „stil“, „tip“, „metoda“, „kako se proizvodi u“, „imitacija“, „aroma“, „poput“ ili slično;
 - b) bilo koje druge lažne ili obmanjujuće oznake koja se odnosi na prirodu, svojstva ili ključna kvalitativna svojstva proizvoda, na unutrašnjoj ili vanjskoj ambalaži, promotivnim materijalima ili dokumentima koji se odnose na konkretan proizvod; i
 - c) svakog drugog postupanja koje bi moglo obmanuti potrošača, a posebno ostavljanja utiska da vino ispunjava uslove za označavanje zaštićenim tradicionalnim izrazom.
- (4) Tradicionalni izrazi ne mogu postati generički u Bosni i Hercegovini.

Član 34. (Registar zaštićenih tradicionalnih izraza)

- (1) Ministarstvo uspostavlja i vodi Registar zaštićenih tradicionalnih izraza za vina koja se proizvode u Bosni i Hercegovini.
- (2) Elektronski izvodi iz ovog registra su javni.

Član 35. (Provedbena ovlaštenja)

- (1) S ciljem osiguranja adekvatnog nivoa zaštite, Ministarstvo za svaki pojedinačni slučaj donosi akt o jeziku, ispisu i izgovoru tradicionalnog izraza koji se štiti.
- (2) S ciljem zaštite legitimnih prava i interesa proizvođača i drugih operatera u sektoru vinarstva, Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije utvrđuje:
 - a) subjekte koji mogu podnijeti zahtjev za zaštitu tradicionalnog izraza;

- b) uslove validnosti zahtjeva za zaštitu tradicionalnog izraza;
 - c) klasifikaciju tradicionalnog izraza u skladu s odredbama člana 32. ovog zakona;
 - d) osnove za podnošenje prigovora na predloženo priznavanje tradicionalnog izraza;
 - e) područje primjene zaštite;
 - f) veze sa žigovima, sa zaštićenim tradicionalnim izrazima, sa zaštićenim oznakama porijekla ili oznakama geografskog porijekla, s homonimima ili s određenim nazivima vinove loze;
 - g) osnove za poništenje tradicionalnog izraza;
 - h) objavljivanje datuma podnošenja zahtjeva za zaštitu tradicionalnog izraza, rokove za podnošenja prigovora i objavljivanje datuma podnošenja zahtjeva za poništenje;
 - i) postupke u vezi sa zahtjevom za zaštitu tradicionalnog izraza, uključujući razmatranje od strane Ministarstva, postupke za podnošenje prigovora i postupke za izmjenu i poništenje.
- (3) Imajući u vidu posebna obilježja trgovine između Bosne i Hercegovine i određenih zemalja, Vijeće ministara BiH može podzakonskim propisom utvrditi uslove pod kojim se tradicionalni izrazi mogu upotrebljavati za proizvode iz ovih zemalja, odnosno odrediti odstupanja od odredbi člana 32. i člana 33. stava (3) ovog zakona.
- (4) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije utvrđuje procedure razmatranja zahtjeva za zaštitu ili modifikaciju tradicionalnog izraza, kao i procedure za podnošenje i razmatranje prigovora i procedure za otkazivanje, a posebno:
- a) obrasce dokumenata;
 - b) rokove;
 - c) pojedinosti o činjenicama, dokaze i prateću dokumentaciju koje je potrebno podnijeti uz zahtjeve; i
 - d) pravila o objavljivanju zaštite tradicionalnih izraza.

Odjeljak D - Posebne odredbe o zaštićenim oznakama porijekla, zaštićenim oznakama geografskog porijekla i tradicionalnim izrazima

Član 36.

(Klasifikacija vina sa i bez zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla)

- (1) Vina, iz člana 3. stava (1) tačke a) ovog zakona, proizvedena u Bosni i Hercegovini klasifikuju se u grupe, kako slijedi:
- a) vina bez zaštićenog geografskog izraza; i
 - b) vina sa zaštićenim geografskim izrazom, i to:
 - 1) vina sa zaštićenom oznakom geografskog porijekla; i
 - 2) vina sa zaštićenom oznakom porijekla.
- (2) Vina bez zaštićenog geografskog izraza iz stava (1) tačke a) ovog člana su vina bez zaštićene oznake geografskog porijekla ili zaštićene oznake porijekla koja mogu nositi naziv jedne ili više sorti vinove loze (u daljnjem tekstu: sortna vina) i godinu berbe grožđa, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona.
- (3) Vina sa zaštićenom oznakom geografskog porijekla iz stava (1) tačke b) alineje 1) ovog člana su vina koja ispunjavaju uslove odredbi iz člana 20. stava (1) tačke b) ovog zakona i koja mogu nositi naziv jedne ili više sorti vinove loze i godinu berbe. Vina iz ove grupe proizvedena u Bosni i Hercegovini svrstavaju se u samo jednu kategoriju: „regionalno vino s oznakom teritorije (regionalno vino OT)“.
- (4) Vina sa zaštićenom oznakom porijekla iz stava (1) tačke b) alineje 2) ovog člana su vina koja ispunjavaju uslove odredbi iz člana 20. stava (1) tačke a) ovog zakona i koja mogu nositi naziv jedne ili više sorti vinove loze i godinu berbe. Vina iz ove grupe proizvedena u Bosni i Hercegovini svrstavaju se u sljedeće kategorije:
- a) „kvalitetno vino s kontroliranom oznakom teritorije“ ili „kvalitetno vino KOT“ i
 - b) „vrhunsko vino s kontroliranom oznakom teritorije i autentičnosti“ ili „vrhunsko vino KOTA“.

Član 37.

(Odnosi zaštićenih oznaka porijekla i oznaka geografskog porijekla s određenim tradicionalnim izrazima)

- (1) Vino iz člana 3. stava (1) tačke a) ovog zakona, proizvedeno u Bosni i Hercegovini koje, u skladu s odredbama ovog zakona i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona, ispunjava uslove za isticanje zaštićene oznake geografskog porijekla ili zaštićene oznake porijekla u prometu se označava tradicionalnim izrazima za kategorije vina iz st. (2) i (3) tač. a) i b) ovog člana.
- (2) Umjesto izraza „zaštićena oznaka geografskog porijekla“ vino može nositi tradicionalni izraz za kategoriju vina „regionalno vino s oznakom teritorije“ ili „regionalno vino OT“ ili „регионално вино с ознаком територије“ ili „регионално вино ОТ“ iza kojeg je naziv vinogradarske regije iz člana 8. stava (4) ovog zakona koji mora biti zaštićena oznaka geografskog porijekla.
- (3) Umjesto izraza „zaštićena oznaka porijekla“ vino može nositi tradicionalni izraz za kategoriju vina, kako slijedi:
 - a) „kvalitetno vino s kontroliranom oznakom teritorije“ ili „kvalitetno vino KOT“ ili „квалитетно вино с контролисаном ознаком територије“ ili „квалитетно вино КОТ“ iza kojeg je naziv vinogradarske podregije ili vinogorja, iz člana 8. st. (5) i (6) ovog zakona, koji mora biti zaštićena oznaka porijekla, uz mogućnost dodavanja imena vinogradarskog lokaliteta; i
 - b) „vrhunsko vino s kontroliranom oznakom teritorije i autentičnosti“ ili „vrhunsko vino KOTA“ ili „врхунско вино с контролисаном ознаком територије и аутентичности“ ili „врхунско вино КОТА“ iza kojeg je i naziv vinogorja, kako je navedeno u članu 8. stavu (6) ovog zakona, koji mora biti zaštićena oznaka porijekla i kojem se može dodati naziv vinogradarskog lokaliteta ili manje vinogradarsko-geografske jedinice.
- (4) Vino označeno jednim od tradicionalnih izraza za kategorije vina navedenih u st. (2) i (3) tač. a) i b) ovog člana na sebi ne može istovremeno nositi i ispis „zaštićena oznaka geografskog porijekla“ ili „zaštićena oznaka porijekla“ istaknut neposredno uz naziv zaštićene oznake geografskog porijekla ili zaštićene oznake porijekla.
- (5) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom kao tradicionalne izraze u skladu s odredbama člana 32. tačke a) ovog zakona štiti tradicionalne izraze za kategorije vina navedene u st. (2) i (3) tač. a) i b) ovog člana i detaljnije utvrđuje uslove za korištenje tradicionalnih izraza za kategorije vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla.

Član 38.

(Komisija za zaštićene oznake porijekla, zaštićene oznake geografskog porijekla i tradicionalne izraze vina i aromatiziranih vinskih proizvoda)

- (1) Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministarstva imenuje Komisiju za zaštićene oznake porijekla, zaštićene oznake geografskog porijekla i tradicionalne izraze vina i aromatiziranih vinskih proizvoda (u daljnjem tekstu: Komisija).
- (2) Komisija iz stava (1) ovog člana ima sljedeće zadatke:
 - a) administrativno i stručno razmatranje zahtjeva za zaštitu oznaka porijekla, oznaka geografskog porijekla i tradicionalnih izraza, kao i podnesenih prigovora u postupcima zaštite ili otkazivanja zaštite;
 - b) izrada prijedloga o zaštiti ili odbijanju zaštite, kao i prijedloga o prihvatanju ili odbijanju prigovora koji se upućuje na odlučivanje Ministarstvu; i
 - c) izvršavanje drugih poslova u vezi sa zaštićenim oznakama porijekla, zaštićenim oznakama geografskog porijekla i tradicionalnim izrazima po nalogu Ministarstva.

POGLAVLJE III. - TRŽIŠNE ODREDBE

Odjeljak A - Označavanje, prezentacija i reklamiranje

Član 39.

(Definicije ovog poglavlja)

Za potrebe ovog odjeljka primjenjuju se sljedeće definicije:

- a) „označavanje“ su sve riječi, podaci, žigovi, nazivi marki, slike ili simboli koji se nalaze na bilo kojoj ambalaži, dokumentu, obavještenju, oznaci, prstenu ili omotu koji ide uz proizvod ili se na njega odnosi;
- b) „prezentacija“ znači sve informacije koje se potrošačima prenose putem ambalaže dotičnog proizvoda, uključujući sve oblike i vrste boca; i
- c) „reklamiranje“ je oblik tržišne i društvene komunikacije, gdje se putem komunikacijskog procesa poruke, obično putem medija, šalju ciljanoj publici i javnosti kako bi se uticalo na stavove i ponašanje primatelja.

Član 40.

(Primjena ostalih propisa)

- (1) Ukoliko odredbama ovog zakona i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona nije drugačije utvrđeno, na označavanje vina u tržišnom prometu primjenjuju se odredbe posebnih propisa o označavanju i prezentaciji prehrambenih proizvoda koji su na snazi u Bosni i Hercegovini.
- (2) Označavanje proizvoda navedenih u članu 3. stavu (1) tač. a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), m), o) i p) ovog zakona, ne može nositi druge oznake osim onih utvrđenih ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona, osim ukoliko ove odredbe ne ispunjavaju odredbe posebnih propisa o označavanju i prezentaciji prehrambenih proizvoda koji su na snazi u Bosni i Hercegovini.

Član 41.

(Obavezni podaci)

- (1) Obavezni elementi označavanja proizvoda navedenih u članu 3. stavu (1) tač. a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), m), o) i p) ovog zakona, stavljenih na tržište u Bosni i Hercegovini ili namijenjenih izvozu su:
 - a) oznaka kategorije proizvoda od grožđa u skladu s članom 3. stavom (1) ovog zakona, pri čemu se za proizvode pod tač. a) i d) do i) ukoliko su podvrgnuti dealkoholizaciji, navodi i sljedeće:
 - 1) izraz „dealkoholizirano“ ako stvarna alkoholna jačina proizvoda iznosi najviše 0,5% vol.; ili
 - 2) izraz „djelimično dealkoholizirano“ ako stvarna alkoholna jačina proizvoda iznosi više od 0,5% vol., a manje od najmanje stvarne alkoholne jačine te kategorije prije dealkoholizacije;
 - b) za vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla:
 - 1) izraz „zaštićena oznaka porijekla“ ili „zaštićena oznaka geografskog porijekla“; i
 - 2) naziv zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla;
 - c) stvarna volumna alkoholna jačina;
 - d) oznaka porijekla;
 - e) oznaka punionice ili, kod pjenušavog vina, gaziranog pjenušavog vina, kvalitetnog pjenušavog vina ili kvalitetnog aromatičnog pjenušavog vina, naziv proizvođača ili prodavača;
 - f) oznaka uvoznika, za uvezena vina;
 - g) kod pjenušavog vina, gaziranog pjenušavog vina, kvalitetnog pjenušavog vina ili kvalitetnog aromatičnog pjenušavog vina, oznaka za sadržaj šećera u vinu;
 - h) nutritivna deklaracija, u skladu s odredbama posebnog propisa o pružanju informacija potrošačima o hrani;
 - i) popis sastojaka, u skladu s odredbama posebnog propisa o pružanju informacija potrošačima o hrani; i
 - j) u slučaju vina koja su podvrgnuta dealkoholizaciji i čija je stvarna alkoholna jačina manja od 10% vol., najkraći rok trajanja, u skladu s odredbama posebnog propisa o pružanju informacija potrošačima o hrani.